

5.7.4.4 Supercyklonen Sidr i Bangladesh d. 17. november 2007

Bangladesh er et land med 163 mio. indbyggere på bare 144.000 km², et areal, der kun er lidt over tre gange så stort som Danmarks. Oversvømmelser vil uundgåeligt kræve mange menneskeliv i et lavtliggende og tætbefolkede land som Bangladesh, men varsling i god tid kan redde mange liv. Det sås, da Sidr ramte den 17. november.

Oversvømmelse i Bangladesh. Det lavtliggende og tætbefolkede land Bangladesh ligger udsat for tropiske cykloner. Sidr ramte med stor kraft og oversvømmede store områder, samtidig med at mange landsbyer blev lagt øde. Varslingen betød dog, at kun få tusinde omkom.

Scanpix

I dagene op til torsdag den 17. november var meteorologers øjne verden over rettet imod Den Bengalske Bugt, hvor en voldsom tropisk orkan var under udvikling. Orkanen havde kurs mod det sårbare land Bangladesh for foden af Himalaya, der tidligere er blevet hårdt ramt af de enorme naturkræfter, som en tropisk orkan indeholder.

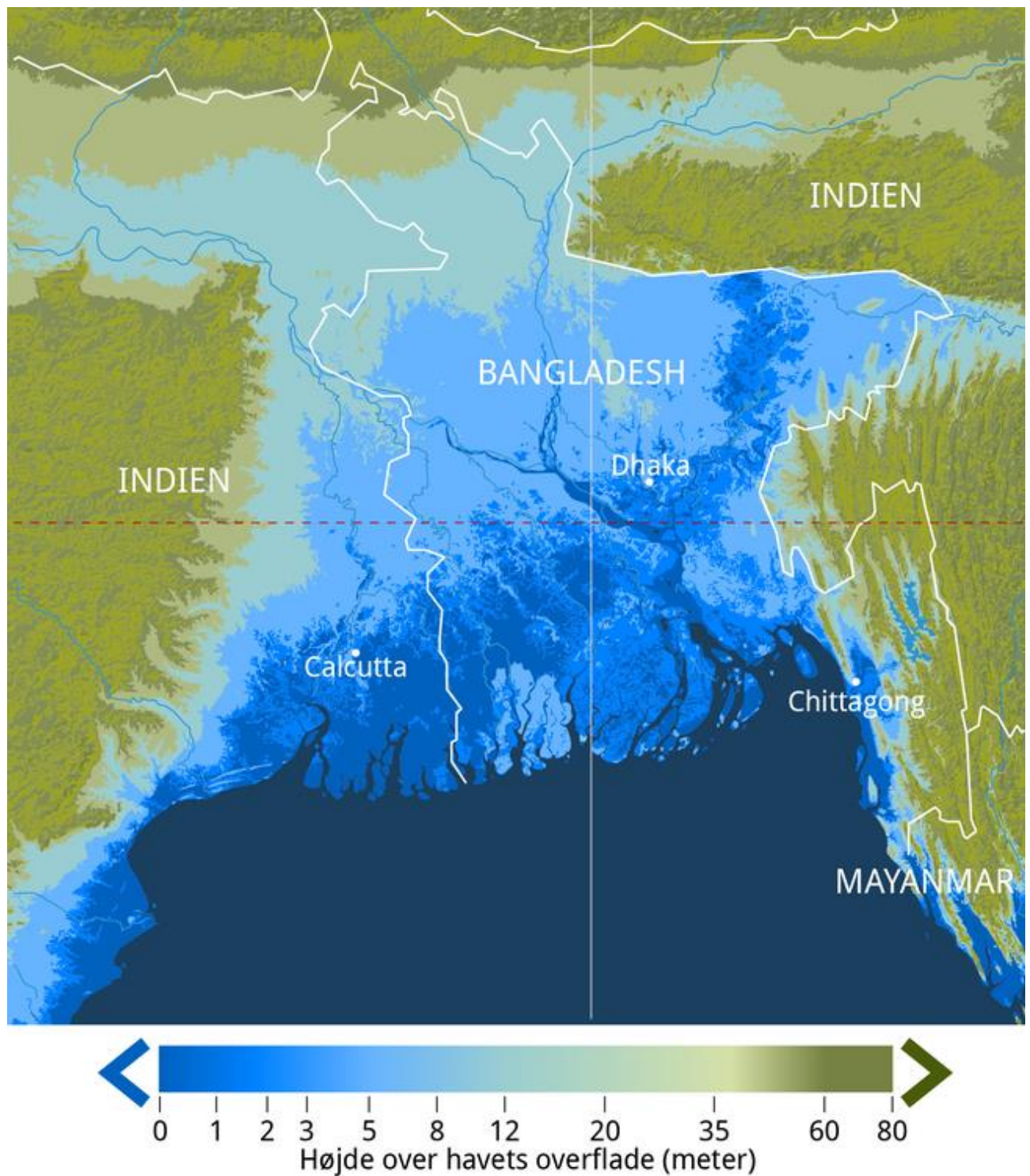
De historiske vidnesbyrd om katastroferne i 1970 og 1981 lå på skræmmende vis i bevidstheden. I 1970 omkom mellem 300.000 og 500.000 som følge af orkanen Bhola.

Og i 1981, da orkanen Gorky ramte landet, døde 138.000 mennesker, og 10 millioner blev gjort hjemløse.

Den aktuelle orkan havde fået navnet Sidr, og beregningerne viste, at den skulle ramme på grænsen mellem Bangladesh og Indien – altså i den vestlige side af Den Bengalske Bugt. Det var dårlige nyheder, eftersom det gav en langt større risiko for, at en stormflod af katastrofale dimensioner kunne dannes øst for orkanen, hvor søndenvinden ville trække vandet ind mod kysten.

Sidr valgte den beregnede retning, og torsdag den 15. november ramte den med voldsom styrke den 700 km lange og udsatte kyst. Vindhastigheden var oppe omkring 65 m/s med vindstød i nærheden af 85 m/s, så der var tale om en kategori 4-orkan på Saffir-Simpson skalaen. Selv bygninger af vestlig byggestandard vil lide stor skade ved de vindstyrker, men i landsbyerne i Bangladesh er bygningerne langt mindre solide, og mange landsbyer blev jævnet med jorden af den kraftige vind.

Som frygtet rejste der sig en flodbølge på 4-5 m, der hamrede ind på kysten og medførte store skader på digerne og mange steder oversvømmelse af de bagvedliggende, lave landområder. Og samtidig medbragte Sidr store regnmængder, der oversvømmede meget store arealer.

Kort over Bangladesh. Det store og udbredte delta fra floden Ganges er en del af landet Bangladesh, der engang hed Østpakistan.

Martin Bassett

Befolkningen var blevet advaret og var derfor flygtet i hundredtusindvis. Man regner med, at mellem 1 og 1½ mio. mennesker var flygtet ind i landet, hvor de blev

indlogeret i teltlejre, indtil uvejret var ovre. Efterfølgende blev det mere end svært at vende tilbage, for over 750.000 huse var enten beskadiget eller direkte jævnet med jorden. For landbrugerne betød orkanen desuden, at 250.000 stykker kvæg og fjerkræ var forsvundet, og afgrøder på 300 km² var ødelagt.

Dødstallet efter orkanen nåede heldigvis ikke op i de tidligere størrelsesordener. De fleste kilder angiver, at mellem 3.000 og 4.000 mennesker omkom i uvejret. Selv om det stadig er mange, viser det med al tydelighed, at varsling betyder utroligt meget – også i områder, hvor infrastrukturen ikke er så strømlinet.

Geografien i Bangladesh

Geografien i Bangladesh fortæller om landets sårbarhed over for denne type naturkatastrofer. Landet er i sig selv et enormt floddelta, skabt af de store floder, Ganges fra vest og Brahmaputra fra øst, som begge fører vand fra Himalaya ud til havet. Herudover leder den største flod, som flyder alene i Bangladesh – floden Meghna – også store vandmasser ud i deltaet, som også kaldes "Mouths of the Ganges".

Gennem århundreder har floderne aflejret sedimenter og på den måde skabt det land, hvor Bangladesh i dag ligger. Landet er derfor lavtliggende i forhold til vandstanden i Det Indiske Ocean, hvilket øger risikoen for oversvømmelser både fra flodbølger og fra store nedbørsmængder i selve Bangladesh og i bjergene bag landet.

Læs kernestofafsnittet [Tropiske cykloner](#), hvor emnet behandles indgående.

Kilde: Naturgeografiportalen (Systime)

<https://naturgeografiportalen.systime.dk/?id=695>